

ОБЩИНА РАДНЕВО – ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА

<http://obshtina.radnevo.net>

УПРАВЛЕНИЕТО НА СПЕЦИФИЧНИТЕ ПОТОЦИ ОТПАДЪЦИ – ЕДНА ОТ ВАЖНИТЕ ЦЕЛИ В ОБЛАСТТА НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНАТА

Много от специфичните отпадъци, генерирани от бита, са опасни за здравето при попадане на сметището. Управлението на специфичните потоци отпадъци е една от основните и важни задачи в администрирането на отпадъците в община Раднево и са част от Плана за действие 2009 – 2013 г към Програмата за управление на отпадъците.

Общината работи в тази насока и апелираме към всеки жител да поеме инициативата и да съдейства, защото много важно при управлението на тези потоци е да се започне от източника на образуване. Така ще се справим със задачата по-лесно, а и това е не само отговорност на общинска администрация, но и на всеки жител на населеното място. Най-важното за много от тези отпадъци е, че са с опасни свойства и изхвърлянето им заедно с битовите е недопустимо и трябва да се минимизира.

Такива отпадъци са:

- излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО);
- негодни за употреба батерии и акумулатори;
- излезли от употреба МПС-та и отработени масла;
- отпадъци от лечебните заведения;
- утайки от градската пречиствателна станция за отпадни води;
- опаковки и отпадъци от опаковки;
- биоразградими;
- строителни отпадъци.

Акцентът в настоящия материал е поставен върху тези, които са ангажимент на гражданите, което автоматично изключва болничните отпадъци и тези от пречиствателната станция.

1. Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО).

Как да се процедурира с излязло от употреба електрическо и електронно оборудване е отразено в съответния нормативен документ,

приет от Министерски съвет. Тук са категориите големи и малки домакински уреди, информационно и телекомуникационно оборудване, потребителски уреди, осветителни тела, електрически и електронни инструменти (с изключение на големи стационарни единици промишлено оборудване), електрически и електронни играчки, артикули за забавление или за спорт и автомати.

В настоящия момент хората, които имат ИУЕЕО могат да го предават на две площадки в града – „Сплав-комерс” (на територията на бившата “Вторични суровини”) и BUL-V. Срещу това се получава и заплащане. Друг вариант да се отървете от него е да се възползвате от предложението на големите вериги магазини при предаване на старо оборудване да получите новото с намаление. Част от ИУЕЕО са луминесцентните лампи, които са особено опасен отпадък. Общината има сключен договор с „Балбок-инженеринг”, която приема тях и живачните лампи на администрации и учебни заведения при предварителна заявка. Мястото им не е в кошове или на депото, защото застрашават живота и здравето на хората. На този етап жителите могат да предават стари луминесцентни лампи на площадката на „Сплав-комерс”.

2. Негодни за употреба батерии и акумулатори

Негодните за употреба батерии и акумулатори съдържат тежки метали, сред които олово, цинк, живак, манган. Те не оказват вредно въздействие, когато са в експлоатация или се съхраняват в дома, а когато попаднат на сметищата, след изхвърляне в контейнерите. Съществува реална опасност чрез инфилтрираните води те да попаднат в почвата, в повърхностните и в подземните води. Надяваме се на активно съдействие от страна на фирмите, предлагащи батерии за продажба на дребно, тъй като тяхно задължение, според нормативната база е да предвидят места за поставяне на съдове за събирането на негодните за експлоатация от населението. Те ще бъдат осигурени от фирма, с която общината ще сключи договор, и апелираме гражданите да ги изхвърлят там.

Стари батерии от GSM-и може да предадете в офиса на Globul /в Търговския дом/. По същия начин може да постъпите и с излезли от употреба мобилни апарати. За отговорното Ви отношение към природата ще получите и малък подарък от фирмата.

Акумулаторите от бита са обикновено тези, които хората сменят от автомобилите си. Приемането им срещу съответно заплащане от страна на фирмата става на пунктовете на „Сплав-комерс” и BUL-V. Някои обекти, обслужващи автомобилите, като ЕТ “Лъки–М-Мария Бончева”, сменят акумулатор на по-малка цена, ако им предадете стария.

3. Излезли от употреба МПС.

Редът и начинът за събиране, съхранение и оползотворяване на непотребните коли е посочен в съответната наредба, приета с

постановление на МС. Националната нормативна база е отразена и в Наредбата за управление на отпадъците в община Раднево. Мястото им не е на общински или държавни имоти. Когато се регистрира такъв случай в администрацията се създава специална комисия, която издава предписание за преместване на превозното средство в собствен имот на притежателя или се постановява предаването му на фирма, която има разрешително за разкомплектоване на МПС. На собственика се връчва акт за административно нарушение по Закона за управление на отпадъците. Разрешение за такова разкомплектоване имат СПЛАВ-Комерс и ВУЛ-V, като първите притежават и лиценз за дерегистрация на старите коли.

Старите автомобилните гуми също са сред специфичните отпадъци от МПС. На притежателите на фирми, които ги сменят и на гражданите, които сами извършват дейността е ясно, че мястото им не е в контейнерите или на депото за битови отпадъци. Това е забранено по смисъла на нормативната уредба. В града единствено СПЛАВ-Комерс ги изземва и всички могат да ги предават там.

За по-добро управление на тези три типа специфични потоци отпадъци по силата на националното и местното законодателство, общината трябва да сключи договор с организация по оползотворяването им или фирма, притежаваща разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава 5, Раздел 1 и 2 от Закона за управление на отпадъците. За предпочитане е фирмата да притежава площадка за събиране и временно съхранение на наша територия. В тази насока провеждаме проучвания. Обсъжда се вариант при сключване на договор да се въведат и мобилни групи, които при обаждане да вземат ИУЕЕО от дома.

Особено тревожно стои въпросът с отработените масла, най-вече тези от автомобилите. При подмяна на маслата трябва да се ползват специализираните пунктове. Там те се съхраняват временно във варели и цистерни и после се предават за регенерация (обезвреждане). На няколко места в града извършват такива услуги. Това са „Евростар 2005” ЕООД, ЕТ „Лъки – М – М.Бончева” „Бианки” ЕООД, „Автопроблем” и ЕТ „Дидо – 2000”, който се намира в кв. „Гипсово”. Във всички тях смяната е безплатна при закупуване на суровината от съответната фирма. А ако сте си купили масло от другаде, смяната се осъществява срещу 5 лева, като при ЕТ „Дидо – 2000” услугата пак е без пари. При разговор със собствениците на пунктовете, те дори са склонни да направят компромис и да приемат събраните в подходящ съд масла от гражданите. Така че нямат никакво оправдание, ако не се спазват правилата и се източват директно на земята или в някой канал. Отработените масла са опасни за хората и околната среда и е абсолютно забранено с тях да се борави безотговорно, като това е регламентирано в съответната наредба и при констатиране на нарушение се съставят актове. Гражданите явно не ги интересуват, че

спестявайки си няколко лева завещават на децата си с лихвите замърсяване на природата.

4. Строителните отпадъци са най-често генерираните боклуци, които влизат в категорията на специфичните потоци. Още веднъж напомняме, че мястото им не е до депото или пък до или в контейнерите, както и върху общински площи. Жителите трябва да разберат, че такса смет, която плащат е само за битовите отпадъци. В нея не влизат строителните и ако ги изхвърлят на нерегламентирани за това места, вкл. и в контейнерите, те един вид крадат от парите на своите съграждани. За депонирането им се спазват определени правила и трябва да се заплаща допълнително. Редът е следния: В общината се подава молба свободен текст с указани приблизителни количества строителни отпадъци, които ще се отделят. В кратки срокове се издава разрешително от Кмета на общината, което струва 25 лева, съгласно приета от Об съвет Раднево Наредба. Тази такса е за юридическите лица. За всеки кубичен метър строителни отпадъци за депониране се заплаща отделно по 15 лева, а за земни маси и чакъл - по 1 лв. на кубик. Тези цени за депониране важат за фирми и за граждани, като по тяхно желание може да се им се предостави и контейнер, в който да събират генерираните строителни отпадъци. Такива заявки могат да се подават на телефон 0417/81 251.

5. Биоразградимите отпадъци предимно са растителните остатъци от дворове и градини, както и тези от кухнята. Според съответните нормативни документи до 2010 година количеството им, предназначено за депониране трябва да намалее до 75 на сто от общото им количество, а до 2011 година – до 50 на сто. Единият от вариантите да се справим с това е те да се извозват до трите площадки за полево компостиране в общината – Трояново, Ковачево и Тополяне. Другият вариант е да се премине към домашно компостиране. За тази цел трябва да си закупите компостери или пък сами да си изработите такива с подръчни средства. Не е трудно, сковават се четири дъски на избрана от вас площ. При къщите с дворове е по-лесно да се направи такъв пункт, спазвайки разстоянията от съседните имоти. В компоста може да се слагат кухненските отпадъци, сред които обелки от плодове и зеленчуци, торбички от чай, кафе, черупки от яйца и др., хартиени остатъци и тези от градината. След това сместа се разбърква от време на време до готовност. В него не трябва да попадат всякакъв вид синтетични опаковки и изкуствени тъкани, строителните отпадъци, гориво-смазочните материали, пестициди, лекарствени, перилни и почистващи препарати и други химически вещества. Готовият продукт се полага върху повърхностния слой, за да се подтискат плевелите, за да запазите водата и да се поддържа почвата рохкава и пореста. Компостът отделя бавно хранителни вещества и осигурява плавен растеж. Може да се

ползва и за саксийни цветя. По такъв начин природосъобразно и безплатно наторяваме почвата, подобряваме нейната структура и произвеждаме екологично чисти плодове и зеленчуци.

Особено тревожно стои въпросът с животинските отпадъци. Въпреки че трябва да се съхраняват в дворовете и поне веднъж на две седмици да се извозват до нивите или други площи, нуждаещи се от наторяване, те се изхвърлят в кошовете за боклук или в общински имоти. Разбира се и при запазването му в двора трябва да се спазват съответните правила, едно от които е разстоянията от съседните дворове.

6. Отпадъци от опаковки.

В момента разделно събиране на отпадъци от опаковки се осъществява само в общинския център. Договора с организацията по оползотворяване на този вид отпадъци, “Екопак – България” е сключен през месец март 2008 г. От края на месец май 2008 г. системата започва да работи. Резултатите в тази област, които сме постигнали с общи усилия до края на 2009 г. са следните:

2008 г	Хартия кг	Пластмаса кг	Стъкло кг	Общо количество за месеца кг	Битови отпадъци от контейнерите за разделно събиране кг
Юни	1 080	765	440	2 285	1 515
Юли	2 080	1 170	420	3 670	1 590
Август	2 485	1 795	570	4 850	2 130
Септември	2 340	1 480	650	4 470	2 270
Октомври	3 090	1 620	625	5 335	2 395
Ноември	2 865	850	0	3 715	340
Декември	2 260	2 230	560	5 050	2 170
Общо количе- ство за годината в кг.	16 200	9 910	3 265	29 375	12 410
Средно месечно количе- ство вкг	2 314	1 416	466	4 196	42 % от съдържанието на контейнерите за разделно събиране

2009 г.	Хартия кг.	Пластмаса кг.	Стъкло кг.	Общо количество за месеца кг.	Битови отпадъци от контейнерите за разделно събиране кг
Януари	550	0	0	550	60
Февруари	1 335	1 025	660	3 020	1 480
Март	955	785	390	2 130	900
Април	930	685	456	2 071	919
Май	1 350	730	502	2 582	1 048
Юни	930	685	456	2 071	919
Юли	1 400	1 000	504	2 904	1 146
Август	1 640	1 070	583	3 293	1 307
Септември	1 800	1 190	631	3 621	1 419
Октомври	1 990	1 310	694	3 994	1 556
Ноември	2 235	1 430	775	4 440	1 730
Декември	2 340	1 460	790	4 590	1 770
Общо количе- ство за годината в кг.	17 455	11 370	6 441	35 266	14 254
Средно месечно количе- ство кг.	1 455	947	537	2 939	40 % от съдържанието на контейнерите за разделно събиране

При анализа на горепосочените данни може да направим няколко извода:

1. Средното количество разделно събрани отпадъци от опаковки е намаляло през 2009 година. За 2008 г. средното количество за месец е 4 196 кг, а за миналата – 2 939 кг.

2. Макар и снижен с 2 % делът на общите битовите отпадъци, изхвърлени неправомерно в цветните контейнери е много голям - 40 % за 2009 г.

3. За 2009 г на всеки жител от гр. Раднево се падат по 2,3 кг разделно събрани отпадъци от опаковки, а това е изключително малко.

Оттук произтичат и основните задачи, които трябва да си постави всеки от нас:

1. Да се увеличи значително количеството на разделно събраните отпадъци. Според нормативните изисквания за 2010 г. количеството им трябва да е 48 % от общия поток отпадъци от опаковки, които генерираме.

2. Да не се допуска смесването на различни типове отпадъци от опаковки. Още веднъж напомняме разпределението им:

- В контейнера със син капак се слагат хартия, кашони (велпапе), картон, картонени кутии (от прах за пране, хранителни продукти, лекарства, обувки, дрехи и др.), опаковъчна хартия за пликосе, пакетиране и обвиване. Не изхвърляйте силно замърсени опаковки и хартия; санитарно-хигиенни материали, тапети.

- Пластмасовите опаковки са за коша в жълто. За него са фолио, кутии от козметични продукти, сладолед, сирене и др. хранителни продукти; кофички от кисело мляко; пластмасови бутилки от минерална вода, олио, безалкохолни и алкохолни напитки; бутилки и туби от миеси и почистващи препарати; флакони от шампоани, балсами и други козметични продукти, от лекарствени продукти; найлонови пликосе и торбички; тарелки от хранителни продукти. Не е разрешено хвърлянето на силно замърсени опаковки или такива съдържащи опасни химически вещества; туби от авто-масла; платки от електронни устройства; саксии за цветя; играчки и ел.уреди.

- Металите и стъклото са за зеления контейнер. Тук можете да изсипвате чисти буркани, стъклени бутилки и кенове от бира, алкохолни и безалкохолни напитки, от натурални сокове, кетчуп, горчица. В тях не трябва да се допускат прозоречно стъкло, ел.крушки, луминесцентни лампи.

3. Да се преустанови изхвърлянето на общи битови отпадъци в цветните контейнери

Общинска администрация апелира към гражданите да проявят съвестност и отговорност и да разделят сметта си според условията.

Идеите в областта на управление на отпадъците от опаковки са разширяване на системата с включване на всички населени места от общината. От "Екопак" са поискани и малки контейнери, които да бъдат поставени в административната сграда на общината, училищата и детските градини.

За постигнатите резултати през 2008 г общината получи и награда. Това са 100 дръвчета и 373 луминесцентни и 27 енергоспестяващи натриеви лампи.

За събирането на опаковките и отпадъците от опаковки гражданите не заплащат нищо. Разходите се поемат изцяло от фирмата, докато за останалите битови се заплаща такса-смет. Тенденцията в световен мащаб е покачване на разходите за третиране на отпадъците. А основния принцип е "замърсителят плаща". Така че събирането и обработването на битовите отпадъци, които сме генерирани заплащаме ние чрез такса смет. За да не се

товари обикновения гражданин, той трябва да положи малко усилия и да събира специфичните потоци отпадъци разделно, тъй като за повечето от тях транспортирането и третирането им е безплатно, поема се от фирмите и от организациите по оползотворяване, а останалите неопасни битови са тези, за които ние заплащаме такса смет.

Разделното сметосъбиране носи и други ползи. Първо изхвърляните в депата отпадъци ще намалееят, което ще реши отчасти проблема с изчерпващия се капацитет на сметищата и на второ място ще се спести потреблението на природни ресурси. Например при рециклирането на един буркан или стъклена бутилка се пести енергията, използвана за осветление с една крушка за четири часа. Всеки тон рециклираната хартия пък спасява 13 дървета.

Апелираме към гражданите е да бъдат по-внимателни и с изхвърлянето на битовия отпадък. Мястото му не е около контейнера , а вътре в него. Абсолютно недопустимо е и създаването на нерегламентирани сметища. В това отношение контролът от страна на общината и РИОСВ е изключително засилен и на провинилите се налагат глоби.

Повече подробности гражданите могат да получат на телефон 0417/8 12 54.